

MIASTO
ZDUŃSKA WOLA

Sprawozdanie z realizacji w 2025 r.
Programu dla seniorów
„Zduńskowska Karta Seniora”

Akceptacja:

Opracowanie:

Biuro Edukacji, Sportu i Spraw Społecznych
Dział Zdrowia i Polityki Społecznej

Zduńska Wola, marzec 2026 r.

W ostatnich latach obserwowany jest w Polsce nasilający się proces starzenia się społeczeństwa. Udział osób starszych w populacji mieszkańców systematycznie rośnie.

Na koniec 2024 r. liczba ludności Polski wynosiła 37,49 mln i była niższa o ponad 147,4 tysięcy niż w 2023 r., w tym blisko 10 mln stanowiły osoby w wieku 60 lat i więcej (w stosunku do 2023 r. wzrost o 85,3 tysięcy). Odsetek osób starszych w populacji Polski osiągnął poziom 26,6% (wzrost o 0,3% w porównaniu do 2023 r.).

Od 2005 r. obserwuje się stały wzrost udziału osób starszych w ogólnej liczbie Polaków (2005 r. – 17,2%, 2010 r. – 19,6%, 2015 r. – 22,9%, 2020 r. – 25,5%, 2022 r. – 25,9%, 2023 r. – 26,3%, 2024 r. – 26,6%).

W subpopulacji osób starszych najliczniejszą grupę (25,1%) stanowiły osoby w wieku 65-69 lat (spadek w porównaniu do 2023 r. o 0,4 p. proc.). Drugą pod względem liczebności grupę stanowiły osoby w wieku 60-64 lata, których udział zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego o 1,1 p. proc, osiągając poziom 22,6%. Mniej liczna, ale rosnącą w ostatnich latach jest grupa osób w wieku 70-74 lata. W 2024 r. w stosunku do roku poprzedniego liczba osób w tym wieku wzrosła o 0,3 p. proc., a ich udział w populacji osób starszych osiągnął poziom 21,6%. W 2024 r. w stosunku do roku poprzedniego najbardziej wzrosła liczba osób w wieku 75-79 lat (o 1,3 p. proc.) i osiągnęła udział w populacji osób starszych na poziomie 14,6%. Należy zwrócić uwagę, że 16,1% (wobec 16,2% w 2023 r.) osób starszych stanowiły osoby w wieku co najmniej 80 lat.

W populacji osób starszych większość stanowią kobiety. W 2024 r. stanowiły one 58,0%. Na 100 mężczyzn przypadało 138 kobiet, co oznacza współczynnik feminizacji na poziomie 138 (dla porównania: dla ludności Polski współczynnik feminizacji wyniósł 107, w województwie łódzkim - 110). Przewaga liczebna kobiet wzrasta wraz z przechodzeniem do kolejnych grup wieku, np. w grupie 60-64 lata kobiety w 2024 r. stanowiły 52,6% ogółu osób starszych, a współczynnik feminizacji wyniósł 111. Wśród osób co najmniej 85-letnich 71,9% to kobiety, a na 100 mężczyzn przypadało ich 256 (współczynnik feminizacji – 256). W miastach współczynnik feminizacji wśród osób starszych wyniósł 148, natomiast na wsi – 123. Rosnący wraz z wiekiem udział kobiet w populacji osób starszych jest konsekwencją dłuższego przeciętnego trwania życia kobiet oraz nadumieralności mężczyzn. Kobiety osiągające wiek 60 lat w 2024 r. miały przed sobą blisko 5 lat więcej dalszego trwania życia niż mężczyźni. W 2024 r. mężczyzna w wieku 60 lat miał przed sobą jeszcze średnio 19,8 roku życia (w 2023 r. było to 19,6 roku), zaś kobieta 24,5 roku życia (w roku poprzednim 24,4 roku). W województwie łódzkim w 2024 r. przeciętne dalsze trwanie życia u mężczyzn w wieku 60 lat to 19,2 roku życia (w 2023 r. było to 18,9 roku), u kobiet w wieku 60 lat – 24 lata (w 2023 r. było to 23,8 roku).

Starzenie się ludności obserwowane jest z różnym natężeniem w poszczególnych województwach. W 2024 r. najwyższym odsetkiem osób w wieku 60 lat i więcej charakteryzowało się województwo świętokrzyskie (2022 r. - 28,9%, 2023 r. – 29,3%, 2024 r. – 29,8%), natomiast najniższym – małopolskie (z udziałem wynoszącym w 2022 r. - 23,9%, w 2023 r. – 24,2%, w 2024 r. – 24,5%). Województwo łódzkie w 2024 r. plasowało się na drugim miejscu w Polsce wśród województw z najwyższymi odsetkami osób w wieku 60 lat z udziałem wynoszącym 29,1%.

W 2024 r. najwyższym współczynnikiem obciążenia demograficznego (liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 15-64 lata) charakteryzowało się województwo świętokrzyskie – 36,5 oraz województwo łódzkie – 36,2, natomiast najniższym województwo małopolskie – 28,7.

Według prognoz Głównego Urzędu Statystycznego w perspektywie do 2060 r. spodziewany jest ubytek ludności o ponad 7 mln oraz stały wzrost liczby ludności w wieku senioralnym. GUS informuje, że w 2060 r. w Polsce ma mieszkać już 11,9 mln osób starszych (wobec wspomnianych 10 mln

w 2024 r.), tj. o 19% więcej niż w 2024 r. stanowiąc prawie 40%% ogółu ludności.

Proces starzenia się społeczeństwa obserwowany jest również na poziomie lokalnym, w tym w Mieście Zduńska Wola, co powoduje konieczność podejmowania działań ukierunkowanych na wspieranie aktywności społecznej osób starszych oraz poprawę jakości ich życia.

W odniesieniu do Miasta Zduńska Wola analizowane powyżej dane przedstawiają się następująco:

- na koniec 2022 r. - liczba mieszkańców to 38 653 osób, w tym 11 540 to osoby w wieku 60 lat i więcej, co stanowiło 29,86% ogółu zduńskowolan;

- na koniec 2023 r. - liczba mieszkańców to 38 028 osób, w tym 11 567 to osoby w wieku 60 lat i więcej, czyli 30,42% mieszkańców Zduńskiej Woli;

- na koniec 2024 r. - liczba mieszkańców to 37 490 osób, w tym 11 645 to osoby w wieku 60 lat i więcej, czyli 31,06% mieszkańców Zduńskiej Woli (7093 osoby w wieku 60 lat i więcej stanowią kobiety, czyli 60,91% tej grupy wiekowej, a 4552 – to mężczyźni, czyli 39,09%);

- na koniec 2025 r. - liczba mieszkańców to 36 966 osób, w tym 11 651 to osoby w wieku 60 lat i więcej, czyli 31,52% mieszkańców Zduńskiej Woli (7104 osoby w wieku 60 lat i więcej stanowią kobiety, czyli 60,97% tej grupy wiekowej, a 4547 – to mężczyźni, czyli 39,03%);

Po analizie statystyk ludności Zduńskiej Woli na koniec 2025 r. w opisywanej grupie wiekowej to osoby w przedziale wiekowym 65-69 lat stanowią najliczniejszą grupę - łącznie 2832 osoby (kobiety – 1604, mężczyźni – 1228), kolejną grupę stanowią osoby w wieku 70-74 lata – 2564 osoby (kobiety – 1506, mężczyźni – 1058), następnie od 60. roku życia do 64 – 2350 osób (kobiety – 1349, mężczyźni – 1001), osoby w przedziale 75-79 lat to 2078 osób (kobiety – 1355, mężczyźni – 723) i najmniej liczną grupę stanowią mieszkańcy powyżej 80. roku życia – 1827 (kobiety – 1290, mężczyźni – 537).

Dla porównania statystyki ludności Zduńskiej Woli na koniec 2024 r. w opisywanej grupie wiekowej przedstawiały się według grup wiekowych w tej samej kolejności jak w roku 2025:

- osoby w przedziale wiekowym 65-69 lat - 2926 osób (kobiety – 1686, mężczyźni – 1240),

- osoby w wieku 70-74 lata – 2504 osoby (kobiety – 1475, mężczyźni – 1029),

- osoby od 60. roku życia do 64 lat – 2449 osób (kobiety – 1407, mężczyźni – 1042),

- osoby w przedziale 75-79 lat - 1941 osób (kobiety – 1248, mężczyźni – 693)

- mieszkańcy powyżej 80. roku życia – 1825 (kobiety – 1277, mężczyźni – 548).

Głównymi problemami, które dotyczą starszych mieszkańców społeczności lokalnych, są izolacja społeczna, niska aktywność społeczna, trudności w nadążaniu za postępem cywilizacyjnym oraz problemy zdrowotne i ekonomiczne. Niekorzystny proces zmian w strukturze demograficznej oraz wskazane obszary problemowe wymagają większego zaangażowania samorządu w tworzenie i rozwijanie polityki senioralnej w środowisku lokalnym. Jednocześnie należy podkreślić, że osoby w wieku 60+ stanowią grupę, która chce być aktywna społecznie i angażować się w sprawy lokalne. Dlatego ich otoczenie powinno stwarzać warunki sprzyjające rozwijaniu tej aktywności. Wiedza, doświadczenie oraz energia seniorów stanowią ważny kapitał społeczny, którego nie można zmarnować, szczególnie w dobie kryzysu demograficznego.

W związku z tym niezwykle istotne staje się planowanie i realizowanie działań w ramach lokalnej polityki senioralnej, ukierunkowanej na wspieranie aktywności społecznej osób starszych. Wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zapewnienie seniorom możliwości prowadzenia samodzielnego i satysfakcjonującego życia stanowi jeden z priorytetów działań na rzecz osób starszych. Działania te sprzyjają utrzymaniu ich autonomii, niezależności oraz aktywnej obecności w życiu społecznym.

Wychodząc naprzeciw potrzebom seniorów oraz zmianom w strukturze demograficznej ludności, Miasto Zduńska Wola w 2018 r. wprowadziło program dla seniorów „Zduńskowolska Karta Seniora”, zwany dalej „Programem”, który jest kontynuowany do dziś.

Celem Programu są w szczególności:

1. poprawa jakości życia seniorów w środowisku lokalnym;
2. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych;
3. kształtowanie pozytywnego wizerunku osoby starszej;
4. promowanie idei aktywnego starzenia się;
5. zwiększenie zaangażowania seniorów w życie społeczności lokalnej;
6. zachęcanie do uczestnictwa w wydarzeniach edukacyjnych, kulturalnych i społecznych.

Program skierowany jest do osób, które ukończyły 60 lat i mieszkają na terenie Miasta Zduńska Wola. Zduńskowolska Karta Seniora przyznawana jest bezpłatnie i bezterminowo.

Karta, w związku z realizacją Programu, uprawnia seniora do ulg i rabatów oferowanych przez Partnerów Programu. W 2025 r. wykaz Partnerów Programu przedstawiał się następująco:

- 1) jednostki organizacyjne podległe Miastu Zduńska Wola:
 - Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli,
 - Miejski Dom Kultury w Zduńskiej Woli,
 - Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola,
 - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zduńskiej Woli;
- 2) podmioty inne niż określone w pkt 1, działające na rzecz mieszkańców Miasta Zduńska Wola:
 - Aves spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą Gajewniki 16, gm. Zduńska Wola,
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej mgr rehabilitacji Jerzy Kowalski, mgr fizjoterapii Robert Kowalski w Zduńskiej Woli, ul. Królewska 6,
 - Restauracja Kolektyw w Zduńskiej Woli, ul. Piwna 5,
 - Biuro Podróży Alfa Tour sp.j. ul. Szczanieckiej 10/1a, Poznań.

Katalog ulg i wykaz podmiotów jest opublikowany na stronie internetowej Miasta Zduńska Wola www.zdunskawola.pl w zakładce „Dla mieszkańców” → „Dla seniora” → „Zduńskowolska Karta Seniora”.

W ramach Programu w 2025 r. w Urzędzie Miasta Zduńska Wola:

- przyjęto 223 wnioski o przyznanie Zduńskowolskiej Karty Seniora (w 2018 r. – 34, w 2019 r. – 480, w 2020 r. – 113, w 2021 r. – 288, w 2022 r. – 321, w 2023 r. – 249, w 2024 r. - 216),
- wydano 217 Kart (w 2018 r. – 47, w 2019 r. – 520, w 2020 r. – 116, w 2021 r. – 279, w 2022 r. – 319, w 2023 r. – 239, w 2024 r. - 202),
- wydano 4 duplikaty Zduńskowolskiej Karty Seniora,
- nie przyznano 2 Kart z powodu wskazania we wniosku miejsca zamieszkania Wnioskodawcy na terenie Gminy Zduńska Wola.

W 2023 r. Miasto Zduńska Wola uchwałą nr LXVII/969/23 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 23 marca 2023 r. w sprawie Programu dla seniorów Zduńskowolska Karta Seniora (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 3052) wprowadziło Program dla seniorów Zduńskowolska Karta Seniora, który został

rozwinęty o nowe udogodnienia dla posiadaczy Zduńskowolskich Kart Seniora. Mogą oni korzystać ze Zduńskowolskiej Karty Seniora w aplikacji mObywatel, gdyż Miasto Zduńska Wola przystąpiło do pilotażowego wdrożenia rozwiązania dotyczącego wykorzystania systemu i aplikacji jako narzędzia umożliwiającego prezentację mobilnych dokumentów lokalnych. Z tego rozwiązania skorzystało w 2025 r. – 42 seniorów (w 2023 r. - 21 seniorów, w 2024 r. – 17 seniorów).

Koszt uprawnień udzielonych przez jednostki organizacyjne podległe Miastu Zduńska Wola jest finansowany z budżetu Miasta Zduńska Wola. Wydatki poniesione przez Miasto Zduńska Wola w 2025 r. wyniosły łącznie 18 794,75 zł (w porównaniu z rokiem 2024 – wzrost o 920,25 zł), w tym:

- pokrycie 40% rocznej opłaty (czesnego) wnoszonej przez słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz opłaty za zajęcia, kursy i warsztaty w Miejskim Domu Kultury –15 064,00 zł,
- pokrycie zniżek na bilety wstępu na baseny w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Zduńskiej Woli – 922,00 zł,
- zwrot kosztów sprzedaży biletów w kasie kina „Ratusz” – 1 302,00 zł,
- produkcja Zduńskowolskich Kart Seniora – 1 506,75 zł.

Wydatki poniesione przez podmioty niebędące jednostkami organizacyjnymi Miasta Zduńska Wola finansowane były we własnym zakresie przez te podmioty.

W 2025 roku z tytułu ulgi dotyczącej posiadania Zduńskowolskiej Karty Seniora sprzedano łącznie 159 biletów wstępu na baseny odkryte Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Zduńskiej Woli (2024 r. - 281 biletów), a w Kinie Ratusz – 321 biletów (2024 r. - 226 biletów). W Miejskim Domu Kultury udzielono łącznie 207 zniżek za uczestnictwo w zajęciach Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz w zajęciach artystycznych i edukacyjnych dla osób posiadających Zduńskowolskie Karty Seniora (w 2024 r. – 193 zniżki).

Program nadal cieszy się dużym uznaniem wśród osób starszych, a innowacyjna możliwość prezentowania tego dokumentu w formie elektronicznej w aplikacji mobilnej znajduje zwolenników także w tej grupie wiekowej. Program stanowi ważny element lokalnej polityki senioralnej, wspierając aktywność społeczną, kulturalną i rekreacyjną mieszkańców w wieku 60+. Jednocześnie sprzyja integracji środowiska seniorów oraz zwiększa ich uczestnictwo w życiu społecznym miasta.